

specielt, naar man særlig henvender sig til ham, for at han skal tage en Beslutning. At Skrivelsen er kommen frem paa den Maade, som stet er, er altsaa stet ikke for Ministeriets Skyld, men for hele Stillingens og for Folkets Skyld, hvad der jo fuldkommen er i sin Orden. Jeg tror derfor, at der er al mulig Grund til paa det Bestemteste at tilbagevise den Paastand, at det skulde være Ministeriet, der havde forsøgt at bringe Kongen ind i Partistriden, eller at Ministeriet havde forsøgt at dække sit Ansvar. Nei, Ministeriet er sig sit Ansvar fuldstændig bevidst og er fuldkommen beredt til freidig at stille sig frem, naar det skulde blive gjort gjældende. — Blandt de Bebrejdelser, der ere bleven rettede imod Ministeriet, er der fra det ærede Medlem for Stege (Bojzen) fremkommet en, der havde en vis poetisk Klang midt imellem alle de provaiske Uhføsligheder, der fremsattes; ja, høflig var den da iøvrigt heller ikke. Det var nemlig den, at Ministeriet vilde gjøre denne Skrivelse til en Stræng paa det Instrument, hvorpaa det nu saalænge har opført Lovsange til sin egen Ære (Hør! Hør!) Ja, det er værd at høre, især for dem, der have hørt paa, hvad der ellers er foregaaet her i Salen. Ministeriet har maattet imødegaa de Bebrejdelser og Angreb, som det har været udsat for, og naar det har søgt at vise det Ubegrundede deri, er det værd at høre, at man kalder det at synge Lovsange for sig selv. Nei, i vor Tid har man lært, hvorledes man skal bære sig ad med at synge Lovsange, og det af Folk, der forstaa det bedre og gjøre det med bedre Virkning; men de Lovsange, der nu synges her i Landet, ere ikke over Ministeriet; de ere af en hel anden Bessaffenhed. Hvis man derfor overhovedet, hvad der jo kan være ret godt, frygter for de farlige Følger af denne Lovsangsyngelse, tror jeg, det er mere rimeligt, at man henvender sig der, hvor Faren ligger, men ikke til Ministeriet. Jeg skal endnu blot tillade mig nogle Bemærkninger til en Yttring, der er kommen frem, og som er bleven berørt fra flere Sider, nemlig den, at Stillingen skulde være bleven klar ved den sidste Adresse, at den skulde være bleven forvasket ved det Skridt, der er foretaget fra Ministeriet Side, men at der nu igjen skulde være Udsigt til at faae den klare Stilling reableret ved den Dagsorden, der her er foreslaaet. Jeg skal med Hensyn dertil slutte mig til, hvad der allerede er fremsført af Justitsministeren. Er der Noget, som man overhovedet med Sandhed kan sige om denne Adresse, er det vistnok det, at den er uklar fra Først til Sidst. Noget af det, der karakteriserede Forhandlingen om denne Adresse, var netop det, at Alle, der vilde have med den at gjøre, udtalte deres egne særegne Opfattelser af den; de forstode den ingenlunde saaledes, som Forslagsstillerne vilde have den forstaaet, men desuagtet sluttede de sig til den. Konfusionen blev endelig paa en særdeles livlig Maade forøget ved de 2 Adresser,

der spillede ind imellem hinandtn, og medens Nogle, saaledes som Ordføreren, fandt, at det var Sip som Sap, hvad enten man vedtog den ene eller den anden, var der Andre, som mente, at de stet ikke kunde gaa ind paa den ene af dem. Der synes saaledes virkelig ikke at have været saa ganske ringe Uenighed til Stede; efter mine og vistnok efter almindelige menneskelige Begreber kan Sagen ikke faae noget andet Udseende. Jeg skal tillige blot berøre, at det heller ikke forøgede Enigheden, at de Medlemmer, der medbragte det største Mandtal til Adressen, erklærede om den, at de nok kunde gaa med til at stemme for den, men at de i alle Punkter fastholdt Alt, hvad de tidligere havde fremsført. Det var altsaa med alle disse Betsignelser, om jeg tør kalde dem saa, — Betsignelser er dog maasse egentlig ikke det mest passende Udtryk — at man vedtog denne Adresse; men jeg tror, at disse Betsignelser ikke blot for allexførste Delen i høi Grad manglede Hjertets Varme, de manglede i det Hele den samme Opfattelse af, hvad det var, der tilsigtedes med dette Skridt. Smidertid syntes det jo ganske vist, at der kom saa Meget frem, at man vilde gjøre Skridtet noget anderledes end ved den tidligere Adresse; jeg maa indrømme, at man vilde, at der skulde være nogen Forskjel, men hvori denne Forskjel skulde bestaa, var som sagt ingenlunde klart. Den ene af Ordførerne for Adressen mente, at dens Hensigt vilde være fyldestgjort ikke blot ved en Forandring af Ministerium, men allerede ved at 2 af Ministrene gif deres Bei. Det vilde allerede hjælpe, og han spjode til: „Eller ogsaa, at Hans Majestæt ved andre Midler osv.“ Det var altsaa ikke udelukkende disse Midler, som denne Ordfører krævede, men der var ogsaa Andre. Derimod er det ganske sikkert, at det egentlige Gros af Almeen, som sluttede sig til Adressen, paa ingen Maade vilde være tilfreds med, at to Ministre eller endog Ministeriet helt og holdent gif af; nei, det blev tilfredsommeligt tydelig udtalt, at det, man vilde opnaa, var at faae en hel anden Basis for et Ministeriums Dannelselse, hvorved man kunde komme til, hvad der fra den Side var nævnt som den rette Forandring, der skulde fastholdes i alle Punkter. Overfor denne Situation forekommer det mig, at det med Høie maa siges, at den betydelige Nuance i Hans Majestæts Kongens Svar var Alt, hvad der paa Nogen kunde ventes. Den viser, at Hans Majestæt — og her maa naturligvis Ministeriets Opfattelse komme med, da det er Ministeriet, som har fremskillet Sagen for Kongen — har søgt at opfatte den sidste Adresse paa den mildeste Maade. Det fremgaar ogsaa af Ministeriets Skrivelse til Kongen, at det ikke sammenstiller det sidste Skridt med den tidligere Adresse, idet det netop er gaaet ud fra, at der paa Grund af den ved Tuul indgivne Adresse kunde være Spørgsmaal om at gjøre en Forandring i Mini-